

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять і самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Концептуальні складові менеджменту
соціокультурної діяльності»

для здобувачів освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності В 10 Філософія, В 12 Культурологія та музеєзнавство

Одеса 2026 р.

УДК 005.5:008(076.5)

*Затверджено на засіданні вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д.Ушинського», протокол № 15 від 25 червня 2026 року.*

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна, доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Наумкіна Світлана Михайлівна, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.У. Ушинського»

Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності : методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи для здобувачів освітнього рівня «Магістр» спеціальності В 10 Філософія, В 12 Культурологія та музеєзнавство / розр. О. В. Лісеєнко. Одеса : Університет Ушинського, 2026. 31 с.

Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності» розроблені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В 10 Філософія, В 12 Культурологія та музеєзнавство. Вони охоплюють методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи, зміст навчальної дисципліни, критерії оцінювання за всіма видами контролю, рекомендації до виконання ІНДЗ, список рекомендованої літератури.

З М І С Т

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.	7
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	18
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ	21
5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДЗ	27
6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	30

1. ПЕРЕДМОВА

Сучасні суспільні трансформації, розвиток культурних і креативних індустрій, посилення ролі громадянського суспільства та зростання значення соціокультурних проєктів актуалізують потребу у підготовці фахівців, здатних ефективно здійснювати управління соціокультурними процесами. У цих умовах особливого значення набуває вивчення освітнього компонента «Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності», який спрямований на формування системного розуміння теоретичних засад, принципів, підходів та сучасних моделей управління у сфері культури.

Цей курс орієнтований на опанування здобувачами вищої освіти концептуальних основ менеджменту соціокультурної діяльності, розкриття особливостей функціонування соціокультурної сфери як складної системи суспільних відносин, а також набуття навичок аналізу, планування, організації та оцінювання соціокультурних проєктів і програм. Важливе місце відводиться вивченню сучасних управлінських технологій, проєктного менеджменту, лідерства, комунікації та партнерської взаємодії між суб'єктами соціокультурної діяльності.

Вивчення дисципліни «Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності» для магістрів є важливим, оскільки саме він формує теоретичний фундамент розуміння сучасних процесів управління у сфері культури та соціальної взаємодії. У добу швидких суспільних змін культура перестає бути лише сферою збереження традицій і дедалі більше набуває статусу стратегічного ресурсу розвитку суспільства, економіки та людського потенціалу. Соціокультурна діяльність не є стихійною або випадковою, вона потребує системного управління, концептуального осмислення та професійного підходу. Без розуміння базових управлінських моделей, принципів організації культурних процесів та логіки функціонування соціокультурних інституцій неможливо ефективно реалізовувати проєкти, що мають суспільну значущість.

Опанування цієї дисципліни сприяє формуванню професійних компетентностей, необхідних для роботи в закладах культури, органах державного управління та місцевого самоврядування, громадських організаціях, культурно-мистецьких установах, креативних індустріях та інших сферах, пов'язаних із реалізацією соціокультурних ініціатив. Особлива увага приділяється розвитку аналітичного мислення, здатності приймати управлінські рішення, ефективно використовувати сучасні інструменти менеджменту та адаптуватися до динамічних змін соціокультурного середовища. Крім того, дисципліна формує здатність бачити культуру як складну багаторівневу систему, у якій взаємодіють держава, громада, креативні індустрії та окремі актори культурного поля. Саме тому майбутній фахівець має володіти не лише практичними навичками, а й концептуальним мисленням, яке дозволяє аналізувати, прогнозувати та моделювати соціокультурні процеси.

Вивчення освітнього компонента забезпечує теоретичну та практичну підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності в умовах сучасного суспільства, сприяє усвідомленню ролі менеджменту як важливого механізму розвитку культури, збереження культурної спадщини, підтримки творчих ініціатив та реалізації соціально значущих проєктів.

Запропоновані методичні матеріали покликані активізувати самостійну роботу студентів, сприяти поглибленому опрацюванню лекційного курсу та формуванню цілісного уявлення про соціокультурні процеси сучасності. Вони поєднують теоретичний і практичний компоненти навчання, забезпечуючи інтеграцію знань, умінь і навичок, необхідних для професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері соціогуманітарного знання.

Організація навчальної діяльності студентів здійснюється відповідно до планів лекційних і семінарських занять, а також завдань для самостійного опрацювання.

Мета навчальної дисципліни «Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності» : формування у студентів цілісного уявлення про сучасний стан і основні напрями розвитку менеджменту соціокультурної діяльності як міждисциплінарного поля, що поєднує філософію, культуру та управлінські практики. Дисципліна спрямована на розвиток сучасного управлінського мислення, здатного поєднувати економічну раціональність із ціннісними, культурними та етичними вимірами професійної діяльності.

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань з зазначенням використання ШІ. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- основні поняття, принципи та концептуальні основи менеджменту соціокультурної діяльності;
- філософські та концептуальні основи лідерства як сучасної управлінської парадигми;
- теорії мотивації та моделі тайм-менеджменту з урахуванням специфіки соціокультурних практик;
- теорії формування команди, основні етапи її розвитку та роль організаційної культури в управлінні соціокультурною діяльністю.

уміти:

- застосовувати теоретичні знання для розробки ефективних мотиваційних стратегій у соціокультурній діяльності;

- формувати власну концептуальну модель тайм-менеджменту з урахуванням ціннісних і професійних пріоритетів;
- аналізувати та розв'язувати управлінські проблеми і ситуації у сфері соціокультурних практик, поєднуючи управлінські інструменти з філософським осмисленням культурних і соціальних процесів.

**ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

**2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

Форми проведення практичних занять можуть відрізнятися залежно від змістового наповнення теми, її специфіки, а також складом студентської аудиторії. Найпоширенішими формами організації практичних занять з соціології культури є: **відповіді на запитання, обговорення проблемних питань, виступи з презентаціями, есе, проведення інтерактивних дискусій, дебатів, круглих столів та інших інтерактивних форм роботи.**

У процесі підготовки до практичного заняття студент/ка повинен ознайомитися з планом, що відображає зміст відповідної теми; опрацьовувати лекційний матеріал; вивчити рекомендовану літературу. Крім того, студентам

доцільно підготувати тези, структурований план виступу або презентацію, що сприятиме більш глибокому розумінню навчального матеріалу та успішному виступу на семінарському занятті.

Відвідування та підготовка до практичних занять є обов'язковим для студентів. Постійна участь у практичних заняттях є важливою складовою освітнього процесу. Саме під час таких занять студенти мають можливість поглибити знання, отримані на лекціях, розвинути навички критичного мислення та виробити цілісне розуміння навчального матеріалу. Пропуск практичних занять може негативно вплинути на якість засвоєння теми, оскільки позбавляє студентів можливості брати участь в обговореннях, аналізувати проблемні питання та закріплювати теоретичні знання на практиці.

Проведення практичного заняття передбачає певну послідовність етапів. Заняття розпочинається вступним словом викладача, у якому визначається значущість теми, а також окреслюються форми та методи проведення заняття.

Основна частина практичного заняття, як правило, відбувається у форматі активної взаємодії між учасниками освітнього процесу. Однією з найбільш поширених форм є дискусія, що дає можливість не лише перевірити рівень підготовки студентів і результати виконання самостійної роботи, а й сприяє формуванню навичок критичного мислення.

Важливою складовою заняття є активна участь студентів в обговоренні. Уважне сприйняття виступів однокурсників, змістовні запитання та доброзичливі коментарі, аргументоване висловлення власної думки та конструктивний обмін поглядами сприяють розвитку культури наукової дискусії та уміння аналізувати різні підходи до аналізу теми. Систематичні виступи також допомагають удосконалювати мовленнєві навички, збагачувати словниковий запас і формувати здатність логічно та послідовно викладати свої думки. Особлива увага приділяється правильному використанню фахової термінології та понятійного апарату дисципліни.

Після розгляду кожного питання відбувається його колективне обговорення, під час якого викладач координує дискусію, звертає увагу на ключові аспекти теми та залучає до роботи всіх студентів.

Завершується заняття підсумковим словом викладача, де узагальнюються результати роботи, оцінюється рівень засвоєння матеріалу, виставляються бали та визначаються завдання на наступне заняття.

У межах практичного заняття студент має можливість ефективно засвоїти знання, сформувати вміння, навички та професійні компетентності, необхідні для подальшої практичної діяльності.

Для ефективного вирішення поставлених завдань доцільно використовувати такі форми інноваційного навчання.

Дискусія є однією з ефективних форм організації навчального процесу, що передбачає активний обмін думками між студентами щодо проблеми, визначеної викладачем. Її проведення вимагає попередньої самостійної підготовки учасників, яка може включати написання есе, підготовку тез, аналітичних матеріалів або презентацій. У ході дискусії студенти мають можливість аргументовано висловлювати власну позицію, аналізувати різні підходи до розв'язання проблеми та брати участь у конструктивному обговоренні, що сприяє розвитку критичного мислення, комунікативних навичок і культури наукового діалогу.

Групова дискусія є одним із найбільш ефективних методів організації спільної навчальної діяльності, що ґрунтується на колективному обговоренні актуальних проблем і питань. У процесі такої взаємодії студенти мають змогу обмінюватися думками, аргументовано відстоювати власні погляди та критично оцінювати різні підходи до розв'язання поставлених завдань. Завдяки конструктивному діалогу відбувається поглиблене осмислення навчального матеріалу, уточнення позицій учасників і вироблення найбільш обґрунтованих та ефективних рішень.

Доповідь або презентація є різновидом публічного представлення навчального матеріалу. Така форма роботи спрямована на систематизацію,

розширення та поглиблення знань з певної теми, а також на розвиток навичок структурованого викладу інформації та її усного представлення перед аудиторією.

Інтерактивні методи навчання ґрунтуються на активній взаємодії викладача зі студентами та передбачають їхню безпосередню включеність у навчальний процес. Вони орієнтовані на високу ступінь залученості, стимулювання самостійного й творчого осмислення навчального матеріалу, а також виконання різноманітних завдань, що сприяють глибшому засвоєнню знань і розвитку практичних навичок.

Дослідницький метод навчання спрямований на організацію пізнавальної діяльності студентів через їхню самостійну роботу з навчальним матеріалом і науковими джерелами. Він передбачає активне залучення до постановки проблем, висунення припущень (гіпотез), пошуку, систематизації та аналізу отриманих даних, а також подальше узагальнення результатів і можливе їх практичне використання. Реалізація цього методу відбувається поетапно: спочатку визначаються тема дослідження, його об'єкт і предмет; далі формулюється проблема та висуваються гіпотези; обираються відповідні методи дослідження; здійснюється збір і опрацювання даних; і, нарешті, формулюються висновки та окреслюються шляхи застосування отриманих результатів.

Тестування застосовується як форма підсумкового контролю знань студентів після опрацювання певної теми. Воно дозволяє оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу та виявити ступінь сформованості відповідних компетентностей.

Круглий стіл є продуктивною формою організації навчального процесу, орієнтованою на колективне обговорення актуальних проблем. Такий формат сприяє розвитку культури діалогу, вмінню аргументовано висловлювати власні думки та спільно шукати оптимальні шляхи розв'язання поставлених питань.

Наукова дискусія виступає важливою складовою навчальної діяльності, у межах якої студенти мають змогу презентувати та обґрунтовувати власні позиції. Її проведення передбачає попередню підготовку у вигляді письмових робіт, а структура зазвичай включає доповіді учасників і подальше обговорення. Оцінювання результатів здійснюється комплексно – з урахуванням як якості представленого виступу, так і рівня відповідей на запитання та участі в обговоренні.

Есе належить до жанрів науково-публіцистичного письма, що поєднує особистісне авторське бачення з доволі вільною формою викладу. Його основне призначення полягає у стислому, чіткому та водночас змістовному представленні власної позиції щодо певної проблематики. Цей жанр характеризується низкою специфічних ознак, серед яких – виразна авторська позиція, оригінальність мислення та індивідуальний стиль викладу. Есе зазвичай має обмежений обсяг, відзначається образністю, логічною послідовністю думок і певною наближеністю до розмовного стилю. Водночас воно не претендує на вичерпне наукове дослідження проблеми, а радше фокусується на її інтерпретації через призму особистого сприйняття автора.

Структура есе включає невеликий обсяг (3-5 сторінок), актуальність, вступ і висновки, можливість використання додаткових матеріалів (схем, таблиць), посилання на джерела, а також вільну композицію, що відображає глибину знань і переконань автора.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми та форми проведення	Кількість
		годин денна
1	<i>Семінар</i> «Менеджмент соціокультурної діяльності: предмет, функції, зв'язок із філософією»	2

2	<i>Семінар «Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності»</i>	2
3	<i>Семінар «Культура і соціокультурна діяльність: філософський та культурологічний вимір»</i>	4
4	<i>Семінар «Мотивація як складова менеджменту соціокультурної діяльності»</i>	2
5	<i>Семінар «Сучасний менеджер соціокультурної діяльності: професійні орієнтири та функції»</i>	2
6	<i>Семінар «Тайм-менеджмент та філософія успіху у соціокультурній діяльності»</i>	2
7	<i>Семінар «Керівництво і лідерство у соціокультурній діяльності: концептуальні підходи»</i>	2
8	<i>Практикум «Команда як соціокультурна спільнота: теорії формування, динаміка та смислова взаємодія»</i>	4
	Разом	20

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Тема 1. Менеджмент соціокультурної діяльності: предмет, функції, зв'язок із філософією	Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми	1. <i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i> 1. Зміст понять «менеджмент», «культура», «соціокультурна діяльність», «менеджмент соціокультурної діяльності». 2. Зв'язок менеджменту з філософією та іншими науками. 3. Основні функції менеджменту. Особливості менеджменту в соціокультурній сфері.	На практичному занятті

		<i>2. Індивідуальні виступи студентів. Усна аналітична доповідь – до 5 хвилин. (кожен задалегідь обрає тему).</i>	
Тема 2. Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності	Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком ключових питань теми	<i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i> 1. Передумови виникнення менеджменту як науки. Ф. Тейлор як засновник наукового менеджменту. 2. Сучасні концепції менеджменту: бренд-менеджмент, теорія менеджменту знань (Knowledge Management), системна теорія (Л. Берталанфі), крос-культурний менеджмент (Г. Хофстеде). 3. Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності в Україні. Внесок українських науковців у розвиток менеджменту соціокультурної діяльності.	На практичному занятті
Тема 3. Культура і соціокультурна діяльність: філософський та культурологічний вимір	Семінар з елементами дискусії	<i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i> 1. Сутність і зміст поняття «культура» в історико-філософському та культурологічному контексті. 2. Філософський підхід до культури: культура як спосіб осмислення світу, духовного самовиявлення людини та соціуму, джерело ціннісних орієнтацій і смислів. Культура як предмет культурологічного дослідження.	На практичному занятті

		3. Національна культура як історично сформована духовна спільність людей.	
Тема 4. Мотивація як складова менеджменту соціокультурної діяльності	Семінар з елементами дискусії	<p><i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i></p> <p>1. Сутність поняття «мотивація». Мотивація як ключовий чинник ефективності організацій, проєктів та команд у соціокультурній діяльності. 2. Теоретичні підходи до мотивації: класичні (А. Маслоу, Ф. Герцберг, Д. Мак-Грегор) та сучасні концепції мотивації. 3. Механізми стимулювання та підтримки мотивації команди та фахівців.</p>	На практичному занятті
Тема 5. Сучасний менеджер соціокультурної діяльності: професійні орієнтири та функції	Семінар з елементами дискусії	<p><i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i></p> <p>1. Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера соціокультурної діяльності. Сутність і функції іміджу фахівця СКД. 2. Роль духовної складової у формуванні іміджу менеджера соціокультурної діяльності. 3. Soft skills сучасного менеджера соціокультурної діяльності.</p>	На практичному занятті
Тема 6. Тайм-менеджмент та філософія успіху у соціокультурній діяльності.	Семінар з елементами дискусії	<p><i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i></p> <p>1. Сутність тайм-менеджменту. Час як стратегічний ресурс соціокультурної діяльності. Управління особистим і</p>	На практичному занятті

		<p>командним часом у соціокультурних організаціях.</p> <p>2. Класичні та сучасні підходи до управління часом: матриця Ейзенхауера, принцип Парето, SMART-цілі та їх адаптація до соціокультурної практики.</p> <p>3. Проблеми прокрастинації, професійного перевантаження та емоційного вигорання у діяльності менеджера соціокультурної сфери.</p>	
<p>Тема 7. Керівництво і лідерство у соціокультурній діяльності: концептуальні підходи.</p>	<p>Семинар з елементами дискусії</p>	<p><i>Усне обговорення питань (аналітичні коментарі з доповненнями):</i></p> <p>1. Феномен лідерства. Концепції трансформаційного лідерства (Б. Бас), «лідерство як служіння» (Р. Грінліф), емоційного лідерства (Д. Гоулман). 2. Поведінкові закономірності, соціальна обумовленість та індивідуальні характеристики лідерства. Завдання та функції лідера в організації. 3. Модель ефективного лідерства в соціокультурній сфері.</p>	<p>На практичному занятті</p>
<p>Тема 8. Команда як соціокультурна спільнота: теорії формування, динаміка та смислова взаємодія</p>	<p>Практикум</p>	<p>Проводимо круглий стіл на тему: «Ефективна команда в соціокультурній діяльності: від спільної мети до спільного результату».</p> <p>Питання для обговорення:</p> <p>1. Команда і робоча група: спільне та відмінне.</p> <p>2. Формальне і неформальне лідерство в соціокультурній діяльності.</p>	<p>На практичному занятті</p>

		<p>3. Довіра як основа ефективної командної взаємодії.</p> <p>4. Комунікація та вирішення конфліктів у команді.</p> <p>5. Сміслова взаємодія та спільні цінності як чинники мотивації учасників команди.</p>	
--	--	--	--

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
		денна	
1	<p>Менеджмент соціокультурної діяльності: предмет, функції, зв'язок із філософією.</p> <p>Зміст понять «менеджмент», «культура», «менеджмент соціокультурної діяльності». Зв'язок менеджменту з філософією та з іншими науками. Основні функції менеджменту. Особливості менеджменту в соціокультурній сфері.</p>	4	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
2	<p>Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності.</p> <p>Передумови виникнення менеджменту як науки. Ф. Тейлор як засновник наукового менеджменту. Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності в Україні. Внесок українських науковців у розвиток менеджменту соціокультурної діяльності.</p>	10	
3	<p>Культура і соціокультурна діяльність: філософський та культурологічний вимір.</p> <p>Сутність і зміст поняття «культура» в історико-філософському та культурологічному контексті. Культура як предмет</p>	10	

	<p>культурологічного дослідження. Національна культура як історично сформована духовна спільність людей. Роль національної культури у формуванні соціокультурної ідентичності та у розвитку соціокультурних практик.</p>		
4	<p>Мотивація як складова менеджменту соціокультурної діяльності.</p> <p>Сутність поняття «мотивація». Мотивація як ключовий чинник ефективності організацій, проектів та команд у соціокультурній діяльності. Теоретичні підходи до мотивації: класичні (Маслоу, Герцберг, Мак-Грегор) та сучасні. Механізми стимулювання та підтримки мотивації команди та окремих фахівців.</p>	6	
5	<p>Сучасний менеджер соціокультурної діяльності: професійні орієнтири та функції.</p> <p>Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера СКД. Сутність, функції іміджу фахівця СКД. Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера СКД. Soft skills сучасного менеджера соціокультурної діяльності. 7 звичок успішних людей (підхід Б. Трейсі).</p>	10	
6	<p>Тайм-менеджмент та філософія успіху у соціокультурній діяльності.</p> <p>Сутність теорії тайм-менеджменту. Класичні й сучасні підходи до управління часом (матриця Ейзенхауера, принцип Парето, SMART-цілі) та їх адаптація до соціокультурної практики. Баланс між професійною ефективністю та особистісним благополуччям. Роль тайм-менеджменту, світоглядних установок, самодисципліни, відповідальності та рефлексії у досягненні професійних цілей.</p>	10	

7	Керівництво і лідерство у соціокультурній діяльності: концептуальні підходи. Феномен лідерства. Концепція трансформаційного лідерства (Б. Бас). Концепція лідерства «лідерство як служіння» (Р. Грінліф). Теорія емоційного лідерства (Д. Гоулман). Задачі та призначення лідера. Модель ефективного лідерства в організації. Стили лідерства, їх взаємозв'язок та соціальний вплив.	10	
8	Команда як соціокультурна спільнота: теорії формування, динаміка та смислова взаємодія. Поняття команди в сучасному менеджменті. Типи команд у соціокультурній діяльності. Етапи формування команди (за Б. Такменом). Ролі в команді (за М. Белбіном). Принципи ефективної командної роботи. Особливості командної роботи в соціокультурній сфері.	10	
	Разом	70	

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Менеджмент соціокультурної діяльності як наука.

Тема 1. Менеджмент соціокультурної діяльності: предмет, функції, зв'язок із філософією.

Зміст понять «менеджмент», «культура», «соціокультурна діяльність», «менеджмент соціокультурної діяльності». Зв'язок менеджменту з філософією та з іншими науками.

Основні функції менеджменту. Особливості менеджменту в соціокультурній сфері.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності.

Передумови виникнення менеджменту як науки. Ф. Тейлор як засновник наукового менеджменту. Концепція бренд-менеджменту. Теорія менеджменту знань (Knowledge Management). Системна теорія менеджменту (Л. Берталанфі). Крос-культурний менеджмент (Г. Хофстеде).

Історія розвитку менеджменту соціокультурної діяльності в Україні.

Внесок українських науковців у розвиток менеджменту соціокультурної діяльності.

Тема 3. Культура і соціокультурна діяльність: філософський та культурологічний вимір.

Сутність і зміст поняття «культура» в історико-філософському та культурологічному контексті. Філософський підхід до культури: культура як спосіб осмислення світу, духовного самовиявлення людини та соціуму, джерело ціннісних орієнтацій і смислів. Культура як предмет культурологічного дослідження.

Національна культура як історично сформована духовна спільність людей. Роль національної культури у формуванні соціокультурної ідентичності та у розвитку соціокультурних практик. Взаємозв'язок культури і соціокультурної діяльності: культура як поле реалізації проєктів, програм і ініціатив, спрямованих на збереження, трансформацію та популяризацію духовних і матеріальних надбань суспільства.

Тема 4. Мотивація як складова менеджменту соціокультурної діяльності.

Сутність поняття «мотивація». Мотивація як ключовий чинник ефективності організацій, проєктів та команд у соціокультурній діяльності. Взаємозв'язок мотивації з ціннісними орієнтаціями, мотивами, цінностями. Теоретичні підходи до мотивації: класичні (Маслоу, Герцберг, Мак-Грегор) та сучасні.

Механізми стимулювання та підтримки мотивації команди та окремих фахівців: формування ціннісно орієнтованих цілей, залучення до креативних процесів, підтримка професійного розвитку та самореалізації. Значення зворотного зв'язку, визнання досягнень і створення атмосфери довіри та співпраці.

Змістовий модуль 2. Концептуальні моделі та практики в менеджменті соціокультурної діяльності.

Тема 5. Сучасний менеджер соціокультурної діяльності: професійні орієнтири та функції.

Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера СКД. Сутність, функції іміджу фахівця СКД. Роль та значення духовної складової при формуванні іміджа менеджера СКД. Формування сучасного іміджу та компетенцій менеджера СКД.

Soft skills сучасного менеджера соціокультурної діяльності. 7 звичок успішних людей (підхід Б. Трейсі).

Тема 6. Тайм-менеджмент та філософія успіху у соціокультурній діяльності.

Сутність теорії тайм-менеджменту. Час як стратегічний ресурс соціокультурної діяльності. Класичні й сучасні підходи до управління часом (матриця Ейзенхауера, принцип Парето, SMART-цілі) та їх адаптація до соціокультурної практики.

Проблеми прокрастинації, професійного перевантаження та емоційного вигорання у діяльності менеджера СКД. Баланс між професійною ефективністю та особистісним благополуччям. Роль тайм-менеджменту, світоглядних установок, самодисципліни, відповідальності та рефлексії у досягненні професійних цілей.

Тема 7. Керівництво і лідерство у соціокультурній діяльності: концептуальні підходи.

Феномен лідерства. Концепція трансформаційного лідерства (Б. Бас). Концепція лідерства «лідерство як служіння» (Р. Грінліф). Теорія емоційного лідерства (Д. Гоулман).

Поведінкові закономірності, соціальна обумовленість, індивідуальні характеристики лідерства. Задачі та призначення лідера. Модель ефективного лідерства в організації. Стилi лідерства, їх взаємозв'язок та соціальний вплив.

Тема 8. Команда як соціокультурна спільнота: теорії формування, динаміка та смислова взаємодія.

Поняття команди в сучасному менеджменті. Типи команд у

соціокультурній діяльності. Етапи формування команди (за Б. Такменом). Ролі в команді (за М. Белбіном). Принципи ефективної командної роботи. Особливості командної роботи в соціокультурній сфері.

Лідерство в команді: формальне й неформальне, ситуативне та ціннісне лідерство в соціокультурних проєктах. Принципи ефективної командної роботи: довіра, відповідальність, відкрита комунікація, взаємоповага, спільне прийняття рішень. Смыслова взаємодія в команді як чинник мотивації та залученості учасників.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Для навчальної дисципліни «Концептуальні складові менеджменту соціокультурної діяльності», яка за навчальним планом передбачає підсумковий контроль у формі усного екзамену, відводиться 10 балів. Здобувач може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів (не менше 40). Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Підсумкова оцінка не може бути меншою за кількість балів, накопичених здобувачем освіти унаслідок поточного контролю.

Оцінювання відповідей на питання екзамену проводиться згідно наступних критеріїв.

Бали	Критерії
0 балів	Здобувач не відповідає на запитання.
1-2 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; використовує елементарні прийоми виконання практичного завдання.
3-4 балів	Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; виконує частину практичного завдання.

5-7 балів	Здобувач надає відповіді на запитання в цілому правильні, але здобувач припускається помилок у визначеннях. Здобувач робить власні висновки, наводить приклади практичного використання; виконує практичне завдання з незначними огріхами.
8-10 балів	Здобувач надає відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання; відповідаючи, здобувач розмірковує, робить власні висновки виконує правильно практичне завдання.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні завдання	0 балів	Завдання не виконано
	1 бал	Здобувач відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхові уявлення про предмет вивчення, неаргументовано висловлює думку. Використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, виконує практичні завдання за умови сторонньої допомоги.
	2-3 бали	Знання здобувача є достатньо повними, він самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи.
	4 бали	Здобувач володіє міцними знаннями, оперує ними при виконанні практичних завдань. Самостійно використовує необхідні

		інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Не припускається помилок при їхньому виконанні. Здобувач виступає експертом практичних завдань, що виконали однокурсники.
Самостійна робота	0 балів	Завдання не виконано
	1 бал	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	2 бали	Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	3-4 бали	Здобувач самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій; практичні завдання мають окремі помилки; користується необхідними навчально-методичними матеріалами.
	5 балів	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний

		матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Письмова робота	1 бал	За умови правильної відповіді на 1 питання

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання з соціології. При виконанні практичних завдань вміє самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатися в обговорення, відстоювати власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Знає основні поняття менеджменту соціокультурної діяльності; головні етапи розвитку менеджменту як науки; особливості та функції управлінських процесів у сфері культури і мистецтв; концептуальні основи сучасного менеджменту, тощо. Вміє використовувати отримані теоретичні знання для оцінки конкретних ситуацій, що виникають у повсякденному житті; аналізувати зміст основних понять менеджменту соціокультурної діяльності; пояснювати ключові ідеї сучасного менеджменту соціокультурної діяльності. Має навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Володіє навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій. Може якісно розробити програму та анкету пілотажного соціологічного дослідження.
Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій. Знає основні поняття менеджменту соціокультурної діяльності; головні етапи розвитку менеджменту як науки; особливості та функції

	<p>управлінських процесів у сфері культури і мистецтв; концептуальні основи сучасного менеджменту, тощо. Вміє використовувати отримані теоретичні знання для оцінки конкретних ситуацій, що виникають у повсякденному житті; аналізувати зміст основних понять менеджменту соціокультурної діяльності; пояснювати ключові ідеї сучасного менеджменту соціокультурної діяльності. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.</p>
<p>Добре (74-81 C)</p>	<p>Здобувач Знає основні поняття менеджменту соціокультурної діяльності; головні етапи розвитку менеджменту як науки; особливості та функції управлінських процесів у сфері культури і мистецтв; концептуальні основи сучасного менеджменту, тощо. Вміє використовувати отримані теоретичні знання для оцінки конкретних ситуацій, що виникають у повсякденному житті; аналізувати зміст основних понять менеджменту соціокультурної діяльності; пояснювати ключові ідеї сучасного менеджменту соціокультурної діяльності. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач не володіє системними знаннями з дисципліни Знає основні поняття менеджменту соціокультурної діяльності; головні етапи розвитку менеджменту як науки; особливості та функції управлінських процесів у сфері культури і мистецтв; концептуальні основи сучасного менеджменту, тощо. Вміє використовувати отримані теоретичні знання для оцінки конкретних ситуацій, що виникають у повсякденному житті; аналізувати зміст основних понять менеджменту соціокультурної діяльності; пояснювати ключові ідеї сучасного менеджменту соціокультурної діяльності. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Знання щодо менеджменту соціокультурної діяльності несистемні,</p>

	фрагментарні. Виконує практичні завдання за підтримки викладача зі значними труднощами.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання іспиту.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання уміння та навички. Здобувач не допускається до іспиту та проходить повторне вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами поточного і підсумкового контролю (екзамен)

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ)			ІНДЗ	Екзаме н	Сума
Теми	Бали	Разом			
Тема 1	0-8	0–80	0–10	10	0–100
Тема 2	0-8				
Тема 3	0-8				
Тема 4	0-8				
Тема 5	0-8				
Тема 6	0-8				
Тема 7	0-8				
Тема 8	0-8				

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДЗ

Вимоги до написання есе

Формальні вимоги

- Написання есе є обов'язковим
- Тема есе, обрана студентом, повинна бути узгоджена з лектором
- Тематична література для написання есе повинна бути узгоджена з лектором у години, призначені для консультацій або електронним шляхом
- Есе повинне бути написаним або надрукованим на листках паперу формату А 4
- Обсяг тексту – від 2 до 5 сторінок.
- Список використаних джерел подається у кінці есе (на окремій сторінці) і не враховується до загального об'єму праці.

Наукові вимоги

Есе на обрану тему повинне складатися з двох частин:

1. Перша (коротка) – 1 сторінка – присвячена загальному введенню у тематичну проблематику обраної проблеми;
2. Друга (довга) присвячена ширшому аналізу обраної проблеми; містити аргументовані власні рефлексії, що сформовані на підставі презентації, аналізу та інтерпретації конкретних поглядів, думок, міркувань відомих вчених.

3. Автор повинен врахувати, що формат есе передбачає самостійну аналітичну працю, яка повинна переконати, що він старанно опрацював обрану проблематику.

4. Текст есе повинен містити власні розмірковування, але мають бути викладеними у зрозумілій науковій аргументованій формі.

5. При аналізі обраної проблеми автор повинен використовувати поняттєвий соціологічний інструментарій.

Критерії оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Критерії оцінювання есе	Бали
Кр. 1. Розкриття сенсу висловлювання	
Сенс есе розкритий або зміст відповіді дає уявлення про його розуміння.	2
Сенс есе не розкритий, зміст не дає уявлення про його розуміння.	0
Кр. 2. Характер і рівень теоретичної аргументації	
Тема розкрита з опорою на відповідні поняття, теоретичні положення, висновки.	4
Наведені окремі, що стосуються теми, поняття, але вони не зв'язані між собою і елементами аргументації.	2
Аргументація на теоретичному рівні відсутня (смісл головних понять не пояснено; висновок відсутній) або використовуються поняття, положення і висновок, не пов'язані безпосередньо з темою.	0
Кр. 3. Якість фактичної аргументації	
Факти і приклади взяті з різних джерел: наукової літератури, факти з особистого соціального досвіду і власні спостереження (наведено не менше 2-х прикладів з різних джерел).	4

Аргументація дається з опорою лише на власний соціальний досвід і бачення або наведений(і) приклад(и) з одного джерела.	2
Фактична інформація відсутня або наведені факти не відповідають положенню, що розглядається.	0
Максимальний бал	10

Орієнтовні теми есе

Тематика (за вибором) <i>Студент може запропонувати власну тему</i>	Кількість годин
<ol style="list-style-type: none"> 1. Культура як основа соціокультурної діяльності: філософський та культурологічний вимір 2. Соціокультурна діяльність як інструмент розвитку громади 3. Філософія успіху у соціокультурній діяльності. 4. Роль менеджменту у житті сучасного суспільства. 5. Модель формування іміджу менеджера соціокультурної діяльності. 6. Корпоративна культура в закладі культури. 7. Шляхи розвитку лідерських якостей менеджера соціокультурної діяльності. 8. Соціокультурні проекти як інструмент культурної трансформації. 9. Емоційний інтелект у соціокультурному менеджменті. 	10
Всього	10

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Лісеєнко О. В. Зрушення у сфері культурних практик населення України / У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (Київ, 2–3 лютого 2023 р.) / упоряд. В. П. Дячук. Київ : НАКККиМ, 2023. С. 163-165.
2. Пекар В. Різнобарвний менеджмент. Еволюція мислення, лідерства та керування. Харків: Фоліо, 2023. 191 с.
3. Тодорова О. Перлини сенсів та ідей. Корпоративні комунікації в мирний і воєнний час. К, 2022. 170 с.
4. Червінська І., Червінський А. Музей як соціокультурний інститут та освітній центр духовного розвитку. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2021.5.20>
5. Liseienko O., Fedorets M., Tkachenko K. Spiritual culture of Ukraine in the conditions of a post-information society: the socio-cultural aspect. *Південноукраїнські мистецькі студії. Науковий журнал*. 2025. №2. С. 108-113.
6. Liseienko O., Petinova O., Poplavska T., Wright H. Concept of Cultural Practices in the Context of Social and Cultural Activities Management *Socio-Cultural Management Journal*. Volume 8 (2025), Number 1, pp. 46-58

Додаткова

1. Borinshtein Y., Stovpets O., Kisse A., Balashenko I., Kulichenko V. Educational marketing as a basis for the development of modern Ukrainian society and the state. *Amazonia Investiga*. Volume 11 - Issue 54: 146-157 / June, 2022. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.54.06.14/>
2. Liseienko, O., Borinstein, Ye., & Atamaniuk, Z. Immersive exhibition as a cultural phenomenon and an innovative form of event management. *Culture and Contemporaneity*. 2025. 27(1), 31-38.
3. Nataliia Rybka. Oksana Petinova, Irina Kadievskaya, Zoia Atamaniuk. Science, Creative Activity and Academic Plagiarism: Connections and Contradictions. *Acta*

4. Атаманюк З. М. Свобода як фактор соціокультурних трансформацій сучасного українського суспільства : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 316 с.
5. Гриценко Г., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування. К. Центр навчальної літератури. 2019. 344с.
6. Фестиваль паблік-арту “OD’ART” пройшов в Одесі. URL:
<https://pivdenukraine.com.ua/2022/12/21/festival-pablik-artu-odart-projshov-v-odesi/>
7. Чепалов О.І. Філософія танцю. Передовий досвід українських учених. *Dance studies*. 2/2018. С. 10–17.
8. Ткачук С. Культурний фронт довів свою користь, тому він потребує подальшої підтримки : інтерв’ю з міністром культури та інформаційної політики України О. Ткаченком. *Укрінформ. Культура*. 2023. URL:
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3652343-oleksandr-tkachenko-ministr-kulturi-ta-informacijnoi-politiki-ukraini.html>

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт.
URL : <http://odnb.odessa.ua/>
4. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» : офіційний сайт. URL : <http://i-soc.com.ua/journal/index.php>